

Kursutvärdering av *Kunskapsorganisation 3: Bibliografisk samverkan*, 7,5hp (31BBS3), höstterminen 2017

Maria Idebrant

24 november 2017

1 Inledning

Kursen *Kunskapsorganisation 3: Bibliografisk samverkan* ges under bibliotekarieprogrammets tredje år. Höstterminen 2017 pågick kursen 28 augusti – 1 oktober. Kursen behandlar katalogisering/resursbeskrivning som verksamhet samt de konceptuella modeller, datamodeller, regler och standarder som styr den.

Kursen har två examinerande moment:

1. Resursbeskrivning (tidsbegränsad inlämningsuppgift, 3,0 hp)
2. Beskrivningsmodeller och FRBR/FRAD (salstentamen, 4,5 hp)

Från föregående kursutvärdering kan konstateras att en av de två rekommendationerna genomförts: det kompendie som används i kursen har uppdaterats inför kursomgången. Det andra förslaget – att göra om examinationen för resursbeskrivningen till salstentamen – har inte genomförts, då kursplanen ännu inte reviderats.

Vidare har ytterligare förändringar gjorts med grund i den kursutvärdering som gjordes av den distansversion som gavs av kursen vårterminen 2017. I distanskursen kunde konstateras att kursinformationen upplevdes otydlig och att det behövdes inläsningsstöd till kursboken *The Discipline of Organizing*. Inför denna omgång av kursen har kursarean (som var uppbyggd på ett liknande sätt) arbetats om något. Inläsningsstöd till kursboken har också tagits fram, dels i form av en mindre engelsk-svensk ordlista¹ och dels i form av kommentarer till texten.

I undervisningen har även två nya praktiska inslag testats. Dels gavs en workshop där studenterna fick testa katalogisering i bibliotekssystemet Koha, dels en workshop med så kallade ”Bee-bots” med tanken att ge en enkel introduktion till maskinläsbar kod.

¹Ordlistan användes redan under distansversionen av kursen vt-17.

2 Resultat

49 studenter var registrerade på kursen, exklusive omregistrerade. I november (2017-11-14) hade 18 studenter gått igenom hela kursen med lägst godkänt resultat. Av dessa har 14 studenter fått godkänt och 4 studenter väl godkänt på kursen som helhet.

3 Studenternas kursvärdering

3.1 Deltagare i utvärderingen

Studenterna på kursen har haft möjlighet att fylla i en kursvärderingsenkät i PingPong från kursens sista dag (1 oktober). Enkäten har varit öppen fram till utvärderingen skrivs. 17 av 58 studenter² har svarat (29%). Möjlighet att framföra åsikter muntligen gavs även i samband med kursens sista föreläsning.

3.2 Sammanfattning av muntlig utvärdering

- Under kursen, och speciellt inledningsvis, var det enligt studenterna mycket fokus på historia. De delarna skulle kunna kortas ned till förmån för annat.
- De praktiska inslagen kommenterades som värdefulla och fler övningar önskades. Ett exempel som togs upp var att något bibliotekssystem skulle kunna introduceras tidigare under kursen. Om det inte var möjligt att tillhandahålla det för alla studenter så i alla fall som demonstration. Bee-bot-workshopen föreslogs vara kvar.
- För momentet beskrivningsmodeller önskades fler exempel på de olika datastrukturerna som tas upp under kursen.
- För momentet resursbeskrivning önskades att tydligare instruktioner ska ges på förhand om hur inlämningsuppgiften skulle gå till, samt att den skulle vara anonym och vad det innebar.
- Instuderingsfrågor för kurslitteraturen önskades.

3.3 Sammanfattning av enkäten

Något som känns igen från tidigare kursvärderingar är att det är många begrepp i kursen där några kommenterar att det är svårt att få grepp om hur de hänger ihop med varandra. De praktiska inslagen lyfts fram som positiva av de flesta (något undantag för BeeBot-workshopen), där önskemål om att göra mer likt den framtida praktiken fördes fram av flera.

²Kursvärderingen har varit öppen även för omregistrerade studenter, därav det högre totalantalet jämfört med antalet registrerade på kursen.

3.3.1 Undervisningsformerna

I gruppen som svarat på enkäten är upplevelsen av undervisningen mycket skiftande, vilket återspeglas både i fritextkommentarerna och i skattningen av i vilken utsträckning undervisningsformerna varit till hjälp för lärandet. På denna fråga är svaren jämt fördelade mellan positiva och negativa: ”Mycket liten utsträckning” - 3 personer, ”Ganska liten utsträckning” - 5 personer, ”Ganska stor utsträckning” - 7 personer, ”Mycket stor utsträckning” - 2 personer.

Generellt kan sägas att somliga har upplevt att undervisningen var bra, andra har tyvärr funnit undervisningen rörig och på en för svår nivå. Kommentarererna kring att det var mycket fokus på historia i början av kursen återkommer även i enkäten. Tydligare information om vilka delar som kommer tas upp på respektive genomgång/workshop önskas. Kursintroduktionen kommenteras även av ett par studenter som otillräcklig för att ge en bild av vad kursen handlar om.

3.3.2 Kurslitteraturen

Jämfört med tidigare kursomgångar har kompendiet och dess lösningsförslag fått mindre kritik och fler positiva omdömen, vilket tyder på att revideringarna varit till hjälp.

4 Medverkande lärares kursvärdering

Som några av studenterna påpekade blev kursintroduktionen av olika skäl mer kortfattad än vad som ursprungligen var tanken, vilket vi beklagar.

4.1 Kurslitteraturen

Av de fyra manifestationer som återfinns i kurslitteraturen är tre i behov av att bytas ut inför nästa kursomgång.

4.1.1 FRBR och FRAD

I augusti 2017 beslutade IFLA Committee on Standards att FRBR, FRAD och FRSAD ersätts med IFLA Library Reference Model (IFLA LRM). Detta innebär att kurslitteraturlistan behöver uppdateras, där *Funktionella krav på bibliografiska poster* (FRBR) samt *Funktionella krav på auktoritetsdata : en konceptuell modell* (FRAD) ersätts med IFLA LRM.

Detta innebär att delar av kursboken *The Discipline of Organizing* också blir inaktuella, vilket bör kommenteras i instuderingsmaterialet i väntan på en ny utgåva.

4.1.2 Kompendiet

Det finns, som konstaterats i tidigare kursutvärderingar, behov av en mer varaktig lösning beträffande kurslitteratur för resursbeskrivningen än det nuvarande så kallade kom-

pendiet (Berntson et al.) erbjuder. Grundversionen är utvecklad för ett annat regelsystem än dagens, där reglerna i sig fanns publicerade i *Katalogiseringsregler för svenska bibliotek* (KRS). Sedan undervisningen gått över till att utgå från RDA, som ersätter KRS, har det varit en ständig fråga kring hur studenterna ska få tillgång till den del av reglerna de behöver för kursens del. Rent praktiskt har lösningen hittills varit att delar av regelverket citerats och lagts in som en del av kompendiet, vilket har medfört ett kontinuerligt behov av att uppdatera kompendiet och att vi är beroende av utgivarens tillåtelse till att vi särpublicerar delar av systemet. En annan nackdel med förfarandet är att studenterna inte får någon insikt i hur det fungerar att navigera i regelsamlingen som helhet.

Frågan kring hur vi ska förhålla oss till RDA-reglerna är aktuell även inför nästa kursomgång. I kursen har vi valt att följa praxis för hur RDA ska användas i Libris. Denna praxis är ännu inte helt stabil och uppdaterades senast i augusti i år (<http://www.kb.se/bibliotek/Metadata/RDA/Praxis-for-RDA-i-Libris-och-SMDB/>). Fortsatta förändringar är att vänta. Detta medför att kompendiet återigen är ouppdaterat, trots justeringar sedan föregående kursomgång. Inför nästa gång kursen ges föreslås därför att reglerna i Berntson et al. ersätts med den officiella regelsamlingen för RDA, *RDA Toolkit*, om det är ekonomiskt möjligt. Sedan april i år ingår även Libris-praxis i *RDA Toolkit* (ibid.). Detta innebär att vi skulle kunna följa gällande praxis utan att behöva hålla ett egenproducerat material uppdaterat.

Förutom utdrag av reglerna innehåller kompendiet även en mer allmänt hållen introduktion till katalogisering samt exempel som grund för övningar. Introduktionen är i behov av uppdatering och de exempel som finns har låg upplösning. Det senare innebär vissa svårigheter om man vill gå igenom exemplen i helklass – relevanta detaljer går helt enkelt inte att läsa på en projektorduk. Båda delar behöver således ses över inför kommande kursomgångar.

5 Rekommendationer

Det finns flera möjliga förbättringsområden, där en prioritering är nödvändig då det kan vara svårt att hinna med alla.

- Vid revideringen av kursplanen bör övervägas att göra om inlämningsuppgiften i resursbeskrivning till en salstentamen.
- Undersök om det är möjligt att använda *RDA Toolkit* för resursbeskrivningen.
- Scanna in exempel med högre upplösning.
- Uppdatera de introducerande delarna av kompendiet.
- Byt ut FRBR och FRAD mot IFLA LRM i kurslitteratur, innehållsbeskrivning och övrig undervisning.

De kommentarer som getts på undervisningen kommer också, som alltid, att tas i beaktande vid planeringen av nästa års undervisning.